

Sammanträde med Socialutskottet
Plats och tid Kommunfullmäktigesalen klockan 08:30

Beslutande
Ledamöter
Nathalie Nilsson, (M), ordförande
Rozita Hedqvist, (S)
Gun-Ann Öholm-Jansson, (C)

Övriga närvarande
Tjänstepersoner
Gunilla Bergdalen, sekreterare
Catharina Tingvall, socialchef
Josefin Evegren, sektorsekonom, §§ 47–48
Carola Walfridson, kvalitet och utvecklingschef, § 49
Eddie Andersson, funktionschef vård och omsorg, §§ 50–52
Marcus Nylander, funktionschef funktionsstöd, § 53
Julia Liderfelt, Hr-konsult, § 55

Utses att justera Gun-Ann Öholm Jansson

Justeringens plats och tid Digitalt 2026-04-29, klockan 10:00 Paragrafer 46–56

Underskrifter
Sekreterare
Gunilla Bergdalen

Ordförande
Nathalie Nilsson

Justerande
Gun-Ann Öholm Jansson

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ	Socialutskottet		
Sammanträdesdatum	2026-04-22		
Förvaringsplats för protokollet	Sociala sektorn		
Datum då anslag publiceras	2026-04-27	Datum då anslag tas bort	2026-05-21
Underskrift Gunilla Bergdalen		

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Upprop

Val av justerare

§ 46	Godkännande av föredragningslista	
§ 47	Budgetuppföljning per 2026-03-31 - sociala sektorn	2026/22
§ 48	Budget 2027–2028, verksamhetsplan 2029	
§ 49	Internkontrollplan 2026 - beslut	2026/31
§ 50	Arbetsdifferentiering med servicebiträde - rapport	2026/44
§ 51	Bemanningsnivå särskilt boende och behov - information	2026/45
§ 52	Förändrat arbetssätt hemtjänsten - rapport	2024/1
§ 53	Brukarundersökning Funktionsstöd 2025 - rapport	2026/43
§ 54	Socialchefen informerar	
§ 55	Registerutdrag	2026/48
§ 56	Anmälningssärenden	

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SocU § 46 Godkännande av föredragningslistan

Beslut

Socialutskottet beslutar

att föredragningslistan fastställs enligt föregående sida.

	Justerandes sign	Utdragsbestyrkande
--	------------------	--------------------

SocU § 47 Budgetuppföljning per 2026-03-31 - sociala sektorn

Dnr Socn 2026/22

Beslut

Socialutskottet beslutar

att notera att sociala sektorn prognostiserar en total negativ avvikelse mot helårsbudget med 6,2 miljoner kronor vilket motsvarar en avvikelse mot budget med 1,0 procent,

varav prognostiserad negativ avvikelse för externa placeringar är 3,6 mnkr,

varav prognostiserad positiv avvikelse för försörjningsstöd är 0,3 mnkr, samt

att godkänna lämnad rapport.

Ärendebeskrivning

Sociala sektorns driftbudget för 2026 uppgår till 603,9 mnkr. Sektorns driftutfall efter mars var 149,4 mnkr, vilket motsvarar 24,7 procent av helårsbudgeten. Sektorns helårsprognos för driften är 610,1 mnkr vilket motsvarar en negativ avvikelse mot budget med 6,2 mnkr. Den procentuella avvikelserna mot budget i prognosen är 1,0 procent.

Avvikelserna uppdelat per verksamhet är:

- Äldreomsorg särskilt boende prognostiseras till positiv avvikelse med 0,6 mnkr, motsvarande 0,5 procent av budget.
- Äldreomsorg ordinärt boende prognostiseras till budget i balans.
- Hälso- och sjukvård i hemmet prognostiseras till en negativ avvikelse med 0,6 mnkr, motsvarande 1,5 procent av budget.
- Stöd och service till personer med funktionshinder prognostiseras till en negativ avvikelse med 0,5 mnkr, motsvarande 0,3 procent av budget.
- Socialt stöd prognostiseras till en negativ avvikelse med 8,3 mnkr, motsvarande 5,7 procent av budget.
- Sektorsövergripande och övrigt prognostiseras till positiv avvikelse med 2,5 mnkr, motsvarande 11,8 procent av budget.

Sociala sektorns investeringsbudget år 2026 är 16,3 mnkr. Sektorns investeringsutfall efter mars månad var 0,1 mnkr. Sektorns helårsprognos för investeringarna är 4,0 mnkr.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från Josefin Evegren, sektorsekonom 2026-04-14

Utdrag:

Socialnämnden
Socialchef
Funktionschefer
Sektorsekonom

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SocU § 48 Budget 2027–2028, verksamhetsplan 2029

Beslut

Socialutskottets förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

att notera informationen.

Ärendebeskrivning

Ärendet föredras på socialnämnden 2026-05-06.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SocU § 49 Internkontrollplan 2026 - beslut

Dnr Socn 2026/31

Beslut

Socialutskottets förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna internkontrollplan 2026.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunens anvisningar framgår att enligt kommunallagen ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

För att säkerställa att den interna kontrollen inte enbart fokuserar på ekonomi använder Eksjö kommun COSO:s (committee of sponsoring of the treadway commission) ramverk där det framkommer att det bör vara fokus på tre huvudområden inom den interna kontrollen:

- Effektivitet och ändamålsenlighet i verksamheten
- Tillförlitlighet i finansiell rapportering
- Anpassning till gällande lagstiftning och förordningar

På socialnämnden i april redovisades resultatet av 2025 års internkontroll. Vid fastställande av 2026 års internkontroll är en bedömning gjord om föregående års kontrollområden är aktuella att även vara med i 2026 års plan, eller om dessa områden ska ersättas av nya kontrollområden där risken för fel bedöms vara högre och konsekvensen om fel inträffar är större. För varje kontrollområde som föreslås värderas området utifrån en risk- och väsentlighetsanalys. Riskbedömning görs genom att värdera risken utifrån vilken sannolikhetsnivå det finns för att fel uppstår. Väsentlighetsanalys görs genom en bedömning vilka konsekvenser som kan uppstå vid fel.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kontrollområden inom respektive huvudområde för 2026:

Effektivitet och ändamålsenlighet i verksamheten

- Avtalsuppföljning
- Digitalt först

Tillförlitlighet i finansiell rapportering

- Prognosavvikelse

Anpassning till gällande lagstiftning och förordningar

- Direktupphandlingar externa placeringar

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse av Carola Walfridson, kvalitet och utvecklingschef, 2026-04-07
Bruttolista internkontroll 2026, sociala sektorn

Utdrag:

Socialchef
Funktionschef FO
Funktionschef IFO
Funktionschef VoO
Sektorsekonom
Kvalitet och utvecklingschef
IT-utvecklare

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SocU § 50 Arbetsdifferentiering med servicebiträde - rapport

Dnr Socn 2026/44

Beslut

Socialutskottets förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

att notera informationen.

Ärendebeskrivning

Vård och omsorg genomförde 2023 en utredning om hur kompetens inom äldreomsorgen kan användas mer effektivt. Bakgrunden är de demografiska förändringarna, där andelen äldre ökar samtidigt som andelen personer i arbetsför ålder minskar. Socialnämnden beslutade att anta en handlingsplan som bland annat omfattar arbetsdifferentiering, vilket redan införts i cirka hälften av Sveriges kommuner. Syftet är att både stärka kvaliteten i insatserna och förbättra kompetensförsörjningen.

Som en del av detta initierades ett pilotprojekt i början av 2026 där servicebiträden har fått en tidsbegränsad anställning på Marieberg samt i hemtjänstgrupp. Servicebiträden ansvarar för serviceinsatser såsom städning, måltidshantering och praktiskt stöd, medan undersköterskor och vårdbiträden i högre utsträckning fokuserar på omsorgs- och hälso- och sjukvårdsinsatser. Pilotprojektet pågår till hösten 2026 och syftar till att utvärdera effekter på kvalitet, arbetsmiljö, samverkan och rekrytering.

Deluppföljningen visar över lag positiva resultat. Medarbetare upplever fortsatt hög grad av meningsfullhet i arbetet, samtidigt som upplevelsen av att den egna kompetensen tas tillvara har ökat. Andelen tid som läggs på serviceuppgifter har minskat markant, vilket skapat bättre förutsättningar att arbeta individanpassat, följa genomförandeplaner och utveckla uppdraget som omsorgskontakt. En majoritet av medarbetarna upplever att kvaliteten i omsorgsinsatser förbättrats, och en stor andel anser att servicebiträden bör införas.

Brukarenkäten visar att de flesta upplever att personalen har tid, är nöjda med serviceinsatserna och en majoritet uppger att kvaliteten på städningen har förbättrats. Resultaten indikerar en möjlig kvalitetsförbättring, men underlaget är begränsat och bör tolkas med viss försiktighet.

När det gäller hälso- och sjukvårdsinsatser har dessa ökat i hemtjänsten och minskat på Marieberg, vilket kan tyda på en viss förskjutning mot att fler insatser hanteras i ordinärt boende. Detta kan delvis förklaras av ökad kapacitet i hemtjänsten, där även riktade utbildningsinsatser genomförts för att stärka kompetensen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Pilotprojektet pekar även på potential att stärka kompetensförsörjningen. Rollen som servicebiträde breddar rekryteringsbasen och kan fungera som en ingång till vård- och omsorgsyrken. För att modellen ska vara hållbar krävs dock ett fortsatt fokus på kompetensutveckling och lärande i organisationen. Arbetsdifferentiering innebär inte sänkta kompetenskrav, utan en tydligare struktur där rätt kompetens används till rätt uppgift.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från Eddie Andersson, funktionschef och Gustav Axelsson, verksamhetsutvecklare, sociala sektorn, 2026-04-08

Utdrag:

Socialchef

Funktionschef vård och omsorg

Verksamhetsutvecklare vård och omsorg

	Justerandes sign	Utdragsbestyrkande
--	------------------	--------------------

SocU § 51 Bemanningsnivå särskilt boende och behov - information

Dnr Socn 2026/45

Beslut

Socialutskottets förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

att notera informationen.

Ärendebeskrivning

Befolkningsutvecklingen med en ökande andel äldre medför att vårdtyngden inom särskilt boende ökar. Samtidigt som många äldre kan bo kvar hemma längre, har de som beviljas insatser idag mer omfattande och komplexa behov än tidigare, präglade av multisjuklighet samt ökade psykiska behov.

Eksjö kommun har i dagsläget bemanningsnivåer om cirka 0,57 årsarbetare per plats på vårdboende, 0,69 på demensheter samt 0,60 på korttidsboende. Bemanningen på vårdboende och korttidsboende tillhör de lägsta i Jönköpings län.

Vårdtyngdsmätningen 2025 visar att vårdtyngden inom särskilt boende i Eksjö kommun är måttlig till hög, med tydliga och omfattande psykiska behov hos brukarna. En hög vårdtyngd innebär ökad komplexitet i omvårdnadsarbetet och ställer stora krav på individanpassat bemötande, trygghetsskapande insatser samt kompetens inom demenssjukdomar och psykisk ohälsa. Detta medför även att verksamheterna blir mer sårbara vid frånvaro av ordinarie personal.

Mot bakgrund av den relativt låga bemanningen i kombination med den höga vårdtyngden finns en risk att verksamheterna inte är tillräckligt dimensionerade för att långsiktigt upprätthålla god kvalitet i omsorgen och en hållbar arbetsmiljö.

Arbetsmiljöverket påtalar i sin rapport arbetsmiljörisker och friskfaktorer bland hälso- och sjukvårdspersonal att bemanning som inte är anpassad till verksamhetens omfattning och vårdtyngd leder till hög arbetsbelastning, begränsade möjligheter till återhämtning och ökad risk för stress och psykisk ohälsa hos personalen. Den pressade arbetssituationen kan även skapa moralisk stress, då medarbetare upplever att de inte har tillräcklig tid för att ge en god och individanpassad vård.

Även chefers förutsättningar påverkas negativt, särskilt vid stora arbetsgrupper och bristande stödfunktioner, vilket ytterligare riskerar att försämra arbetsmiljö, ledning och verksamhetens kvalitet.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Optimal bemanning inom vård och omsorg är beroende av beslutad ambitionsnivå samt faktorer såsom vårdtyngd och målgruppens sammansatta behov. Då behoven förändras över tid kan bemanningsnivåer inte utgå från statiska antaganden, utan behöver kontinuerligt relateras till aktuella förhållanden i verksamheten.

För att säkerställa god kvalitet i omsorgen, en hållbar arbetsmiljö och möjlighet till individanpassade insatser krävs löpande uppföljningar och dialoger kring bemanningens relation till vårdtyngd och behov.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från Gustav Axelsson, verksamhetsutvecklare och Eddie Andersson, funktionschef, sociala sektorn, 2026-04-08

Vårdtyngdsmätning särskilt boende 2025 från Gustav Axelsson, verksamhetsutvecklare och Eddie Andersson, funktionschef, sociala sektorn, 2025-08-08

Utdrag:

Socialchef

Funktionschef vård och omsorg

Verksamhetsutvecklare vård och omsorg

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SocU § 52 Förändrat arbetssätt hemtjänsten - rapport

Dnr Socn 2024/1

Beslut

Socialutskottets förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

att notera informationen.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden gav sociala sektorn i uppdrag 2023-11-08 att organisera hemtjänsten till en effektiv organisation med hänsyn tagen till brukarnas behov, personalens arbetsmiljö samt de nya bestämmelserna i allmänna bestämmelser (AB). Förändringsarbete för hemtjänsten påbörjades under våren 2024 och fortlöper utifrån presenterad och av Socialnämnden godkänd tidsplan.

Utifrån handlingsplan har följande åtgärder genomförts inom hemtjänsten 2022–2025:

- Antalet genomförandeplaner har minskat genom förändrade arbetssätt för att skapa bättre översikt och förenkla hanteringen.
- Biståndsenheten har infört områdesindelning i linje med hemtjänst och hemsjukvård för att stärka personkännedom och individanpassade beslut.
- Fler hembesök genomförs för bättre helhetsbedömning och tydligare beslut.
- Omsorgskontakt registreras i planeringsverktyg för att stärka kontinuitet och uppdrag.
- Regelbundna samverkansmöten mellan hemtjänst och biståndsenhet har införts.
- Bemanningshandbok och rutiner för frånvaro har införts för ökad enhetlighet.
- Planeringsmålet om 75 % planerad tid har återaktualiserats.
- Översyn av resurser och minskning av övertid pågår.
- Oplanerad tid registreras för bättre underlag i planering och styrning.
- Pilotverksamhet med autoscheman pågår.
- Hemtjänstens information på kommunens hemsida har uppdaterats.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Prioriterade insatser 2025–2026

Intensiv hemrehabilitering (IHR)

Eksjö kommun har sedan januari 2024 arbetat med IHR som en del av omställningen till en mer förebyggande hemtjänst. Arbets sättet innebär ett tidsbegränsat och målinriktat rehabiliteringsstöd i hemmet i nära samverkan mellan omsorgspersonal, fysioterapeut och arbetsterapeut. Uppföljning genomförd 2026 visar att insatsen för flera brukare har bidragit till minskat behov av hemtjänst.

Välfärdsteknik i hemtjänsten

Ett aktivt arbete pågår för att öka användningen av digitala lösningar i enlighet med digitalt först. Under 2025 har fokus legat på införandet av digital tillsyn och läkemedelsautomater, i syfte att stärka den enskildes självständighet och trygghet samt effektivisera verksamhetens resursanvändning.

Teambaserad hemtjänst med ökat brukarfokus

Hemtjänsten utvecklar ett mer teambaserat och individanpassat arbetssätt. Arbetet bygger på

- strukturerade uppstartssamtal vid beviljade insatser,
- teambaserade planeringsmöten utifrån aktuell genomförandeplan, samt
- återkommande uppföljningar tillsammans med brukaren.

Syftet är att säkerställa samsyn, kontinuitet och anpassning av insatser utifrån brukarens aktuella behov.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från Eddie Andersson, funktionschef och Gustav Axelsson, verksamhetsutvecklare, sociala sektorn, 2026-04-08

Utdrag:

Socialchef
Funktionschef vård och omsorg
Funktionschef individ och familjeomsorgen
Verksamhetsutvecklare vård och omsorg

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SocU § 53 Brukarundersökning Funktionsstöd 2025 - rapport

Dnr Socn 2026/43

Beslut

Socialutskottets förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

att notera informationen.

Ärendebeskrivning

SKR:s nationella brukarundersökning syftar till att ge kommunerna kunskap om hur brukare upplever kvaliteten i socialtjänstens insatser och att utgöra underlag för utveckling och förbättring.

Undersökningen genomfördes under september–oktober 2025 och omfattade kvalitetsområdena självbestämmande, bemötande, trygghet och trivsel. År 2025 deltog funktionsstöd för första gången, vilket innebär att jämförelser över tid ännu inte är möjliga. Totalt erbjöds 166 brukare att delta, varav 128 besvarade enkäten, vilket motsvarar en svarsfrekvens på 78 procent.

Utvecklings- och förbättringsarbete med utgångspunkt i 2025 års resultat har inletts inom flera verksamheter. Resultaten har återkopplats och diskuterats i arbetsgrupper tillsammans med medarbetare för att identifiera relevanta förbättringsområden i det dagliga arbetet.

Inom personlig assistans planeras dialogbaserade samtal i workshopformat, inspirerade av delaktighetsmodellen (DMO), för att fånga brukarnas upplevelser och synpunkter. Fokus ligger bland annat på att tydliggöra vart brukare kan vända sig om stödet inte fungerar. Dialogen med anhöriga och gode män ska stärkas, och brukare ska erbjudas möjlighet till enskilda samtal med chef utan närvaro av assistenter, om så önskas.

Gemensamma utvecklingsområden som identifierats i arbetsgrupperna rör bemötande och kommunikation, trygghet samt tydlighet kring rutiner vid otrygghet eller missnöje. Flera verksamheter avser att stärka arbetet med motiverande samtal (MI) som metod för att säkerställa ömsesidig förståelse. Samarbete med exempelvis habilitering och logoped har initierats för att säkerställa ändamålsenligt kommunikationsstöd. Tydliggörande pedagogik används i ökad utsträckning för att skapa förutsägbarhet och trygghet.

Resultaten har även bidragit till reflektion kring hur brukarnas synpunkter kan fångas upp mer kontinuerligt genom enklare uppföljningar i vardagen. Utvecklingsarbetet ska präglas av ett individbaserat förhållningssätt, där varje brukares upplevelse bemöts utifrån individuella förutsättningar och behov. Dialog

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

med brukare, och vid behov även anhöriga och gode män, bedöms vara avgörande för kvalitet och trygghet i stödet.

Resultatet från 2025 års brukarundersökning utgör en viktig utgångspunkt för fortsatt utvecklingsarbete och kommer att ligga till grund för jämförelser med kommande års undersökningar. Uppföljning över tid möjliggör bedömning av effekter av vidtagna förbättringsåtgärder ur brukarnas perspektiv.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse av Marcus Nylander, funktionschef och Johanna Karlsson, verksamhetsutvecklare FS/IFO, 2026-04-01

Utdrag:

Socialchef

Funktionschef funktionsstöd

Verksamhetsutvecklare Funktionsstöd/Individ- och familjeomsorgen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SocU § 54 Socialchefen informerar

Beslut

Socialutskottets förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

att notera informationen.

Ärendebeskrivning

Information om följande:

- Semesterrekrytering
- Budgetarbetet
- Kommunala aktivtetskravet

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SocU § 55 Registerutdrag

Dnr Socn 2026/48

Beslut

Socialutskottet beslutar

att ställa sig bakom förvaltningens förslag till beslut, samt

att ärendet anmäls till socialnämnden.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta, 2026-05-05, att rutin utdrag för att kontrollera egna uppgifter inför anställning inom sociala sektorn ersätts av utdrag belastningsregistret och misstankeregistret för personer som ska arbeta med äldre och personer med funktionsnedsättningar från och med 2026-06-01, att rutin utdrag för att kontrollera egna uppgifter inför anställning inom sociala sektorn för andra befattningar, som idag omfattas av rutinen, ersätts av utdrag av belastningsregistret till ledande befattningar eller befattningar som är av väsentlig betydelse, efter att sådan inventering gjorts, samt att tillämpa utdrag av belastningsregister för ledande befattningar eller befattningar som är av väsentlig betydelse efter inventering av sådana befattningar.

Kommunstyrelsen beslutade 2024-04-09, att utdrag ur belastningsregistret ska omfatta nyanställningar inom sociala sektorn med startdatum 2024-05-01. Bakgrunden till beslutet grundar sig i att det vid tidpunkten inte fanns lagstadgade registerutdrag för arbete med äldre, inom funktionsstöd och till ledande befattningar eller andra befattningar av väsentlig betydelse för kommunens förmåga att utföra sitt uppdrag.

Från och med 1 mars 2026 ges kommuner en utökad möjlighet att kontrollera belastningsregister inför anställning. Registerkontroll för arbete med äldre och personer med funktionsnedsättning samt registerkontroll för ledande befattningar och andra befattningar av väsentlig betydelse är inte tvingande utan kommuner ges en möjlighet att göra en sådan kontroll inför anställning. Inom andra verksamheter såsom arbete inom skola och förskola, samt HVB-hem och arbete med barn LSS är registerkontroller obligatoriska. Förstärkta utdrag inom LSS och HVB-hem inkluderar även misstankeregister.

För arbete med äldre och personer med funktionsnedsättning kan lagstadgat registerutdrag ersätta utdrag kontroll av egna uppgifter enligt rutin inom social sektorn. För andra befattningar inom förvaltningen ska en inventering påbörjas för att identifiera vilka befattningar som bör omfattas av det nya registerutdraget för ledande befattningar och befattningar av väsentlig betydelse.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från Julia Liderfelt, Hr-konsult 2026-04-16

Kommunstyrelsens beslut 2024-04-09

Utdrag:

Kommunstyrelsen
Socialchefen
Funktionschefer sociala sektorn
HR-avdelningen
Bemaningsenheten

	Justerandes sign	Utdragsbestyrkande
--	------------------	--------------------

SocU § 56 Anmälningssärenden

Beslut

Socialutskottets förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

att följande ärende anmäls.

Ärendebeskrivning

Protokoll dialogmöte Stöd och återhämtningscenter, 2026-04-09.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande